

мечмуеси олан "Пролетарская революция" (№9) кур-налинда Ленин Ганетскије мекгубдари дерг олунду. Ве ме "дум олду ки, ошун негигетен Ганетски эле пул мунасибети бар имши. Ганетскинин исе алман акея-ти кими иша олунмасын ве 1915-чи илде Ленин "алман Плеханову" ве "Пинденбургун чекмески жалапан" адам кими дамгаладыгы Парвуста пул мунасибети олдугуну һамн жахши биллиди.

3. Ленинни хестелији эле елагедар шајелер.

Шаје дедикде, Ленинни вахтсыз олтугуну себебин сифилис версийасы неварде тутулур.

Бу версияни догурудугуну неч де Ленинни олтугуну себебин Фани Капланни күлле жарасында керен ресми версиядан ("... жараланмадан сонра даралмага баш-лапан жуку артеријасы атеросклероза кетириб чыхар-мидир") аз ентималды дежилди. Неле 1924-чу илин февралында ресми версияны селијје комиссари Семашко инкар етмишди:

"Владимир Ильичин жарасынын ошун бејин дамарла-рынны хестелијине бирбаша те"сири олмамшдыр".

Ленинни мталичесинде иштирак етмиш ики мейшур һеким В.Н.Розанов ве А.М.Кожевников исе өз фикир-лерини даһа ајдын сөјлемешлер:

"Ленинни хестелијинин шиддетленмесинде бирини 1922-чи илде чыхардыгмын, о бирини исе, зијансыз олдугуна керне, билерекден беденде сахладыгмын күлелерин те"сиринден олдугуну фикирлешмеје деј-мез".

Тешөбүскардыг.

(Детектив сүжетли јумористик фачио)

Биринчинин кефи јох иди. Евден арвадла далашыб чымышды. Телефон зөнк чалды. О, дестеји галдырды. Сифиринчи иди. Бчнеби дилинде не исе бир тапшырыг верди. Биринчи дефтерчесинде гејд едиб, Икинчини јанна чагырды:

- Биэде филиан јерде филианкес бар. Мараглан онунла.

Икинчи: "Баш үстө" - дејиб чыды. Суал вермек олмазды. Гајда беле иди. Бирче фикирлешди: "Ачыглы-дыр. Јегин филианкес несе гелет едиб..."

Үчүнчүнү чагырды:

- Биринчи филианкесле марагланыр. Јохла ону. Дуз адама охшамыр.

Үчүнчү: "Баш үстө" - дејиб чыды. Суал вермек олмазды. Гајда беле иди ...

Дөрдүнчүнү чагырды:

- Биринчи филианкесле марагланыр. Дуз адам дејил. Чезаландыр ону.

Дөрдүнчү: "Баш үстө" - Суал Гајда

Бешинчини чагырды:

... ..

... ..

... ..

Ахшам терефи 2-чи, 3-чу, 4-чу, 5-чи, ... бир сөзле, бүтүн чи-лер, чу-лер, ин-лар жыгышдылар I-чије несабат вермеје. Керкин сүкут ичянде ахырын-чи несте отага дахил олуд елиндеки торбаны Бирин-чинин студунун үстине гојду.

- Биринчи јерине јетирди.

(Проф. Розанов, "Известия", 29 январ, 1922-чи ил)

"Ленинни хестелијини себебик ахтараркен илкин фервизје кими ошун һејатина сул-гесд едилден сон-ра беденинде галмыш күлдөдөн организм гургушун зеһерленмеси куман едилди. Дакин тезликле бу фер-визједен имтина олунду, чунки зеһерленменин симп-томлары тамамиле башга чур олур".

(Проф. Кожеников, јене орада)

1923-чу илде алман һекимлери эле бирке конси-лиума чөлб олунмуш исвеч һекими Фолк Хеншен јазыр ("Долгий путь до Саламанки", Стокгольм, 1957):

"Алман һекимлерини аз-чоһ емин олдуларни диагноз бу иди - бејинни сифилис".

(Саламанкајадек узун јол", Стокгольм, 1957)

"Ленинни хестелији һаггында шајелере" јалпы о вахтсон гојула билер ки, "Владимир Ильичин хесте-лик тарихи" - бүтүн мүбаһисалери кесе билесе, һа-диселерин күнбөкүн јазыдыгы китаб чап олунсун.

Бахар керек ресми даирелер бу сенеди де Ленинне беһтан несаб етдиклеринден гадаган едечеклерми?

А.Серебренников
Черси-Сити, Нью-Черси штаты,
АЕШ, 7 феврал, 1989-чу ил.

(Мегале А.Серебренниковун "Советская молодежь" гезетине јаздыгы ачыг мектуб есагинда јазылыб.)

Биринчинин сол көзү гыжылды, саг көзү берелди. (Је"ни - "Баша дүшмедим.")

Биринчини сөзсүз баша дүшөн ахырынчи иша еледі: - Сиз марагладыгмынз филиан јерде ишлејен филианкес-сия башыдыр.

Биринчи: - Не, не, јадьма келир, - дејиб дефтерчесини ачды.

Јаваш-јаваш ошун агзы өјиди. Она јадан јерде ишлејен филианкеси ирели чөкмөк тапшырылмышды.

Бир гөдөр фикре далиб Биринчи сорушду:

- Реһметлијин: миллијјети не иди?

- Архајин олун, өзүмтүнкүлерденди, - деје бүтүн чи-лер, чу-лер, ин-лар I-чије үрек-дирек вердилер.

Биринчи: - Шүкр... Ејби јох, бир теһер јола верерик, - дедл.

Бүтүн чилер, чу-лер, ин-лар дөрияден көкс өтүрүб јерлеринде раһатландылар.

Ј.ГЕЛЕВИПАРА.

Тарихи сәһифәләригиз.

1944-чу илде - көрүнүр, Гизил Орду әскерлеринин руһуну галдырмаг мөгсөдиле - "Известия" гезети ја-зырды: "Сон заманлар Ленинни һесөдинде бир сира мүсбөт дејишиликлер мушаһиде олмагдалыр". Әһсен беле һәмре" јилје!

Көрсөк инди, јечиденгурма чагнеда, "даһи реһберимиз ир" һесөдинин везијјети нечедир?

Р.Ş. һесөд вар, дејирлер, реһмете кеденин архасинча ја неч даһимәзлар, ја һезриге даһи-шарлар. Ве ллаһ, даһимәз истамирки. ди кел, не едек - даһишиликлер!

Ве Ленинни бу везијјетлерини һејата кечирди. Он-нин шаһиде олмушуг (хусусиле де итбарибеден габатки илмерде 20 дагыге ише кечикмеш тутунде адамларни һөкс дүшөркөлерине көндөрилерек орада да өлдү һери-нин).

Дакин өлкөде пролетариатни диктатурасы е"лан ошунуб ахи. Пролетариатни бар төрөдөн диктатор ол-масын, диктор төрөдөн она гаршы диктаторкуг адла-маск эле нече узламдырасан? Ошү де бу диктаторкуг бар синир ја партијанын дејил, мүөјјөн бар шахс ираденандыр. Сөһбетини ваһид диктаторе ве ваһид кра-деје табе олмагдан кетдијини эле бурадача сүбүт едек. Ленинни сөзлөригиз ошү јуруг:

"Үмуми илде иштирак еденин идеал дөрөчөде шүрүк ве интизамлы олдуға (башга сөзле десөк, там итаат кестердикле - В.С.), бу табелик даһа чөк диктаторун (һөксханаја салмаг итүгүк олан - В.С.) күчүн реһберлијине берсеје өлөр. Илкин, һәр ваһиде ваһид ирадеје шөртөкс табе олмаг мүтләк лазымдыр:

"Би"ч бүтүн везијемиз, ... коммунист партијасын-нин везијеси тагетден дүшүнү ве јөргүн һаһда чаре ахтаран күдөје (бөс күтлелерин иттиләби феалити нече олду? - В.С.) башчыныг етмәкди, ону доғру јол эле, өмөк интизамлы јолу эле, ил шарата месәлелери-ни митинглерде һөж етдикден сонра, ил вахтнда диктатор роһуну јерине јетирен совет реһберинин ирадесине даһимәз табе оларат апармагдыр."

Нече де кезәдилр: митингини кечирдики, һај-күј салдыны, өз пролетар һекемондугунузу нүмајиш етдиридыны, руһунузу сакитләшдиридыны; - даһа бөс-дир, диктаторун "һајды, јерлеринизе!" әмри сөслөндү

"Теләтүмү, беһар селлеринин күчүндөн өз мөчралар-рындан чыхан чајлара берсејен, күтлелерин митинг де-мократизмини ил вахтн бир һөфери - совет реһберини ирадесине даһимәз табе олмаг кими демир интизамла бирләшдиримеји өјрөнмөк лазымдыр."

Һекемон сифини не дөрөчөде һекемон олуд-олмадыгы-ни бундан ајдын демөк четандыр. Гејд едек ки, "табе етмөк", "мөчбур етмөк" ираделери о дөврде реһберин, демөк олар ки, өн севимли сөзлөринден олмушду.

"Сөзүмүш ве ја те"јин олунмуш, диктатор селәһиј-јетлери эле те"мин олунмуш совет һакимијјети нүма-јенделеринин, диктаторларини сөрөнчамларини даһи-шөгсөз табе олмаг..."

"Пулларин мөчбурен банкларда сахланмасын кечид төдөилери..."

"Өрзагын истаһсалы ве бөлүшүрүмөсинин күндөлик учот ве незаретини чиди шекиде һејата кечиримеси"

"Шаһинин истаһлак чөмијјетлеринде ичбари бирләш-дирилмеси..."

"Советлерин өрзаг шө"бөлери ве советлер јанында теһизат шө"бөлери вәситәсиде еһалини ваһид пролетар реһберлији олан кооперативде бирләшдиримеји" (инди-че ошүкүгүз кими - мөчбурен - В.С.).

Пролетариатни мөчбур етмөк ишанде Владимир Ильич капитализмин өн гөддәр, өн иртыча наллијјетлеринден истифаде етмөкдөн де чөккөндү.

"Руслар башга милләтләрле мүгајәсәде пис ишчиди-ләр. Иштәмеји өјрөнмөк - бу везијени совет һакимиј-јети бүтүн кеһишији эле гаршыја гојмагдыр. Бу илде капитализмин сон наллијјети Тејдлор системидир..."

Социализмин һејата кечирилмеси мөһәсәбәләринин һакимијјети ве совет идарәетме мунасибәтлеринин (индије ошүкүгүз кими - диктатора даһимәз табе олма пертиле - В.С.) капитализмин өн јени төрөгисине үјгүндәндиримагда мүсбөтөјијјетлери эле мүөјјөн олу-нур.

Ве, үмумијјетле, ме"лум олур ки, капитализм о гөдөр де дөһшөтли сөз ве аһлајиш дејилди.

"Әмөр биз аз вахт өрзинде Русијада дөвлет капита-лизмини һејата кечире билсөк, бу бејүк бир гәләбе оларды."

"Совет һакимијјетинде дөвлет капитализми нөдир? Индики заманда дөвлет капитализми јаратмаг капита-лист сийкелерин һејата кечирдији учот ве незарети һејата кечирмөк демөкдүр."

"Јалпыз дөвлет капитализмин инкишафы, јалпыз

үчүт де гезирет ишанин дегиг апарылмасы, јалпыз чиди теһизатчыныг ве өмөк интизамлы өзә сосна-лизме апарачагдыр. Буларонь социализм јохдур."

"Ир" гөддәт капитализмин ве социализме өјни јол апардыр. Бу јок "истәһсал ве бөлүје хагд учоту неза-рети" агланан өјни аралыг мөһзиләден кечир."

"Монополист дөвлет капитализми социализме там малла һезирлигдыр, ошун астанасындр, тарих һөрдә-ваһини эле бир пиләсидир ки, бу пилә эле сосна-лизми агланан пилә арасында неч бир пилә јохдур."

Бах беле, һесәләни беле гојдудга, төөчүбүт де-јил ки, өз Ленини не гөдәр вөрөгәләриг вөрөгәләјек, неч јерде социализмин не олдуғуну ошүја билмөјөчөји

Јалпыз үмуми сөзлөр: "Социализм учот демөкдүр" (?) "Почт ве телеграфонь социализм бөк бир шејилр" (?) "Иштәмејен дашләмөз" (?), "Һәр кәспен габилијјетине көрө, һәр кәсе әмәјине көрө" (?)

Бунларин һамиси бөш фразалардыр. Ве өкөр дөвлет капитализми эле социализм арасында неч бир пилә јохдурса, бөс социализм дөвлет капитализминден не эле бергендир? Доғруданыг неч не эле?

Өзлери үчүн исе онлар (је"ни болшевикләр) бу мәсәләни дегиг ве садә баша дүшүрләр.

Өлкөдө истаһсал олан һәр шејин һәр грамна ве һәр денәсине там учот ве незарет јаратмаг. Өлкөдө истаһсал олунан һәр шеји өз өллөринде чөмшөлдирмөк, сонра исе билдиклери кими бөлмөк. Беле незарет ве бөлкүтүн һесәбни исе өлкөдө жаһапан һәр бир кәси, еһалини һәр башыны өмөк мүкәлләријјетинде, табе-чаликде сахламаг. Эле етмөк ки, онлар бир һөфөр ки-ми ваһид ирадеје табе олсулар. Онларни фикринче, социализм мөһз будур. Башга сөзле - өн иртык ве өн күтлөши тулларынғ формасы.

Дакин милјонларла адамы өмәк ве чөрөк асндылы-гына салмагдан етру, еввөчөк онларни өн азачыг өһти-јәтларыннан беле мөһрум етмөк лазымдыр. Она көрө де болшевикләр һакимијјети эле кечирдикден сонра илк аддымлардан һәр манаты, һәр гөһија, һәр грам чөреји өз өллөринде топламага башладылар.

Ири буржуазияны, фабрикантилар ве банккелери мөһз етмөк асан олду. Бир де ки, чөк дејилдиләр деје, онлар асанлыга сајыб сөчмөк, учота алмаг ве гарет етмөк мүмкүн иди. Бөс хирда мүлкијјетчиләрле не етмөли? Онлар ки, он милјонлардадыр. Хирда мүлки-јјетчилер Ленинде ири капиталистләрә һисбөтөн даһа бејүк һиһрәт доғурурду ве о, бу барде ачыг јазыр ве дејарды. Ахи хирда мүлкијјетчилер Русијанын бүтүн өзүнтидәрәедөбилән еһалиси иди ве она көрө де сөр-бөст идиләр. Дакин, мөһз онларни сөрбөстликлерини өллөринден алмалы ве ваһид ирадеје табе олан меха-низме чөвириг лазым иди. ("тверской вестник" №4-1990)

РЕДАКСИЈАДА: Зөһимизче, 70 ил өрзинде башыныза кәтириән мүсбөтләрин себебини аһламаг үчүн бу, өј-ни заманда көзөл ве ачы, мегаләни ошүмаг кифәјејдир. Үмидлариг ки, бу мегаләни ошүжанлар арасында даһа "өшши, гурулуш (ве ја коммунист партијасы) жаһишдыр, төгөср эле инсанларын өзүндөдир" дејени тапмајачат.

Бир гаһа һәс һәгәлиһәр бародә.

Һәрметли ошүчулар, Сиз өлинизде "ВСТЭН"ин 13-чу N-сини сахлајырсыз. С, һегигетөн һәс чыды. Гезети чап елтдиримеје апараркен бир дефе машинни төкери партланд, бир дефе артыг башга машинни өзү сира-лап чыды. Чап елтдиридымыз јерлерде кәһ кәһиз, кәһ рөнк, кәһ не билим башга не тапыларды. Ахирде

(АРАБИ - 4 сөһ.)

исә "нәс" нәмрәмиз үмүмийәтле жоха чыкты.
 Еле олду ки, 14-чү нәмрәмиз чап олунуб јаҗылды.
 артыг 15-чи нәмрәмиз дә һазыр олмай үзәрәдир. Ве
 јалһыз инди 13-чү нәмрәмиз чап еләје билдик ? Буна
 көре көһнелим ве әлемийәтти ятырмиш јазылар
 Ленине амд едәва материалларла өзәс етдик.
 Зәһһимизчә, нәмре бу дејишмәлердән јалһыз удду.
 Инди о, демек олар ки, бүсбүтүн Ленине һәср олунуб.
 Тәрс рәгәмдән һәјһимизи чырмаг үчүн исә биз онун
 өзүнү дә тәрс јасмагн гәрәра алдыг. Белкә бундан
 сонра о өзүнү јыгышдырды.

РЕДАКЦИЈАДАН

ДИГГЕТ

Апрелин 20-дә АХЧ Көнчә шә"бәси ИҺ үзү Мүрсәлов
 Расим һеч бир иттиһам ирәли сүрүлмәдән Москвадан
 көлмиш ДИҺ әмәкдашлары тәрефиндән һәбс едилмишдир.

АХЧ Көнчә шә"бәсинин шаһәрин партија ве совет,
 дәвләт тәһдүкәсизлик ве дахили ишләр рәһбәрләрин-
 дән, һәмчинин шәһәрдән олан ССРП ве Аз.ССР депу-
 татларындан Мүрсәлов Расимин һә үчүн тутудугуну ве
 һарада сәхлангынн сорудыгда, олар бир ағыздан -
 "хәбәримиз јохдур" чавабн вермишләр.

Ме"лумдур ки, 20 јанвар һадисәләриндә өзүнә Зә-
 рәат газандырмаг үчүн Мәркәзи һөкүмәт АХЧ-ны һаки-
 мијјәти дөвирмәк нијјәтиндә иттиһамлардырды.

Нечә дејәрләр, көр-көр, көр-көр - Азәрбајҗанда
 һакимијјәт доғрудан да дөврилди. Лакин АХЧ тәрефин-
 дән дејил, Москвагын өзү тәрефиндән.

ОРУЧ БАРАСИН- ДӘ БӘНС

Бисмилләһи-р-рәһмани-р-рәһим.
 (Багышлајан ве мәрһибән олан аллаһ тааланын адн илә)

Бәиз мүсәлман гәрдаш ве бәчһиләр, әввәлки бәһәсләр-
 дә олдугу кими, бу дәрәкә бәһәсимиздә дә дини мәвзү-
 да сәһәбәтимизи давам едәчәјик. Бу дәрәкә "Иддини
 (је"ни исламда мүсәлманларла вәчиб олан 10 әмәлдән
 бири) икинчи рүкнү олан оруд бәрәдә фикир јүрүдәчә-
 јик. Бу хусусда Гур"ани керимдән бә"зи әјәләр дө-
 дил ве сүбүт кәтирәк, әһадиси һәзрәти расули әк-
 рәм Мүһәммәдә (с.ә.) истиһад едәчәјик.

Рамазан ајы мүсәлман һичри-гәмәри төғвимиңдә
 9-чу ајын аддыр. Бу сөзүн һәрһи ме"насы јохдур.
 Ачғар истиһаһи ме"насы "јандыран, јандырычы",
 "күһаһлар јандыран" кими гәбул олунмушдур. Бә"зи
 шәхсләр бәдә бир ядһи ирәли сүрүрләр ки, куја
 Гур"анда "оруч тутун" иһадәси ишләдилмәдији һал-
 да, руһаниләр, молдалар, үмүмийәтле дандарлар оруд
 тутмајанларла ирад тутараг оларн исламн ән мүһүм
 бир һиссәсини позмагда күһаһкар һесаб едилләр.

Әввәләһ билмәк лазымдур ки, оруд тутмаг һагғын-
 да әмри ме"минләрә руһаниләр јох, Гур"ани шәрһидә
 пәрвәрдиқари әләм вермишдир:

Бәгәрә сүрәси 182-чи әјә:

Ја әјјүһәлләзинә әмәну
 Күтибә әләјкум сәјјәмә
 Кәма күтибә әләлләзинә мин гәбли. күм
 Лә"әллакум тәттеғун.

(Еј о шәхсләр ки, иман кәтирдиниз аллаһа.
 Вәчиб олду сизә оруд тутмаг
 Нечә ки, кәчмиш пәјгәмбәрә ве онларн үмәт-
 ләринә вәчиб олмушду
 Шајәд ки, сиз пәрһизқарлардан оласыниз.)

Демәли, әјәнин заһири ме"насындан бәдә ме"лум
 олур ки, Гур"анда јазылан оруд тутмаг әмри иләғидир.
 Бу әмр һәтта бизим ахир-әз-заман пәјгәмбәрдән әввәл-
 ки пәјгәмбәрләрә ве онларн үмәтләринә дә вәчиб
 олунмушдур.

Рәсуду әкрәм Мүһәммәдә (с.ә.) суал едилләр ки,
 "ја рәсудуллаһ, һә үчүн бәшгә үмәтләрин пәјгәмбәр-
 ләринә Аллаһ Таала 3 күн оруд вәчиб бујурду, сәнин
 үмәтүнә исә 30 күн вәчиб олду.

Рәсуду әкрәм (с.м.) бујурду ки, "Аллаһ Таала
 мәним үмәтигә һәмән 30 күнү она көрә вәчиб етди ки,
 мәним үмәтигә бүтүн пәјгәмбәрләрн үмәтләриндән
 шәрһәтәли олдугу үчүн. Ве Аллаһ Таала о сәбәбдән
 мәним үмәтигә 7 мукәфәт ет"ә етмишдир, бу

7 мукәфәти һеч бир пәјгәмбәрләрн үмәтләринә ет"ә
 етмәјиб.

1. Әкәр мәним үмәтигә һарам јәјибсә, бу бир ајда
 о һарам суја дәнүб онун бәдәниндән чыхагадур.

2. Аллаһ Тааланын рәһмәтинә јаһин олар.

3. Бәбәмиз Адәмия (ә.с.) хәталарына кәффара олур
 (күһаһындан кечир).

4. Аллаһ Таала олтумү она асан әјләр, је"ни әләм
 вахтда раһат чән вәрәр.

5. Ијјәмәт күнү (мәһшәр күнү) онун ачлығына ве
 сусузалугуна сәбәб олар: о инсан ки, су дунјадә 30
 күн ач ве сусуз гала билмәрсә, бәс ахирәт күнүндә
 бүтүн һәмәрәт "су-су" дејибән гыгыранда, нечә
 таб әјләјәр.

6. Аллаһ Таала ону (је"ни оруд тутаны) чәһәләм
 олудан һифз ејләјәр.

7. Аллаһ Таала она бәһиштин һә"мәтләричән рүзи
 ејләјәр.

Һә үчүн оруд мәнзә рамазан ајында вәчиб олмушду?
 Бу бәрәдә дә Гур"ани керимдә дөдил вар.

Бәгәрә сүрәси әјә 184:

Шәһру рамазан әлһәзи
 Унзәлә биһил гур"ан
 һудән диннасын ве
 Бәјиннатия минлә һуда, вәдфурған,
 Фәмән шәһидә шәп күмушәһрә
 Фәлјәсүмһу

(Рамазан ајы о ајдыр ки,
 онда Гур"ани-шәриф назил олунубдур
 бәшәријјәти һидәјәт етмәк үчүн
 һидәјәт јолуну кәстәрәб, һәгг илә батили
 тәмиз етмәк үчүн
 Бәс, сизләрдән ким ки, бу ајы гәршылады
 Оруд тутсун (сә"им олсун.)

Демәли, бизим үчүн лаһа бәшгә бир јәрлә дөдил
 ве сүбүт ахтармага әһтијаж јохдур.

Бүтүн мүсәлманларн бојунда мугәддәс бир вәзи-
 фәдир ки, рамазан ајында, күнәшин түлу"индән тә
 гурубуна гәдәр өзләрини оруд батил едәр 9 шәјһән
 көздәсинләр.

Оруд батил едән шәјһәр:

1. Јәмәк ве ичмәк. 2. Чинси мунасибәт. 3. Истамна.
 4. Аллаһа, пәјгәмбәрә ве имамларла јалан ве тәкзәб
 һисәбт вермәк. 5. Иудлума гәги тоз ве ја түстү дахил
 олмасы. 6. Баш һәмәмилә сүјүн алтня батрмаг.
 7. Кәчәдән та сүбһ азанчына гәдәр чәнәбәтли ве һә"из
 ве һүһас һаләтиндә гәлмәг. 8. Ималә әләтдирмәк.
 9. Гүсмаг.

Бу доғгуз шәјһән һәр биринин пәрһи "Товзиһил-
 сә"ин" ве сәир фиһ китабларнда ачығланмишдур.
 Тиб мутәһәссисләринн чәху бәдә бир муһабизә
 ирәли сүрүрләр ки, оруд тутмаг гәр тә"аһи ве
 үрәк-дәмар хәстәликләри олан шәхсләр үчүн чәх
 фәјдәлидир.

О шәхсләр ки, дахили хәстәликләрә мүбтәләдилләр
 (ме"дә-бәғһрәсәг ве с.), ве оруд тутандә чәх әзијјәт
 чәкирләр ве һаләмз олурлар, оруд онлардан та саға-
 лана гәдәр кәтурулур.

Рамазан ајында биз мүсәлманлар, һәмһиз әл-әлә
 вәриб чәлһәмәлһиз ки, һәмһиз ајын әһтирам ве әзәмә-
 тини горујуб сахлајаг. Оруд тутмасалар да, һеч ол-
 маса гонағлыгы, әһбәми ве сәир ишләр күн батана,
 је"ни ијтар вахтына салсалар һис олмас.

Бу ајда хусусилә әһсан саһибләри керәк чәх әһти-
 јәтли олалар. Әһсан "Һәсүнә" сәзәгдән олду, кәзәл
 ве јәһин әмәл ме"насындур. Чәлһәмәлһиз ки, јәһин
 әмәлимизи јәһин вахтда һәјәтә кәчирәк, је"ни күн
 чыхандан күн батана гәдәр јәһин әмәлимизи зај ел-
 мәјәк.

Гур"ани керимдә пәрвәрдиқари әләм бәдә бујурур:

Инғалләһә ла јүзү әһрәдмәһсиниң
 (һәггәтәһ, Аллаһ Таала јәһин инсанн јәһин
 әмәлиниң муздуну зијә етмәз).

Бәиз мүсәлман гәрдаш ве бәчһиләр, Ишәллаһ,
 бәшр бәғһәмһиз апрел ајының 27-чә гәсәдүб олунур.
 Бүтүн мүсәлманларн һәмән күн мунасибәти илә
 тәбрик едиләр. Амин!

Вәссәләму әләјкум ве рәһмәтуллаһи ве бәрәкәтуһу.

Көнчә ахунду
Һәјләрәв мәр Аллаһ јар

ЛЕНИН ҺАГГЫНДА ҮЧ СУАЛ

Дунја "ленинһанасында" үч суал һәмһизә тәдғигәт-
 чиләриң диггәт мәркәзидә олмушдур: Биринчиси -
 Русијада инғилаб һәјәтә кәчирмәк үчүн банкирләрин
 Ленине вәрдији 50 милјон алман маркасы бәрәдә.
 Икинчиси - болшевик партијасыны малијјә чәһәтдән
 те"мин етмәк үчүн јәһудиләр тәрефиндән јарәдһимш
 кизли банк системи бәрәдә. Үчүнчүст - Деһриян хәс-
 тәлији илә әләгәдәр шәјһә бәрәдә.

Һал-һазырда бу суалларла әләгәдәр чәх марағли
 тарихи сүжетләр јарармишдур. Ленинин нәвбәти јуби-
 ләји әрәфәсиндә онларн үчү илә сизә танш етмәк
 истәјирик.

1. 50 милјон гызыл марка бәрәдә: Бу мәбләг"илк
 дәрә алман социал-демократы Едуард Бөрһштејн (кәч-
 лијиндә Марксаң сәвимили шақирди, сонралар исә онун
 мәһшүр төңгидчиси) ме"лумат вермишдир. "Фөрвәртс"
 гәзәтинин 1921-чи ил 14 јанвар тарихли нәмрәсиндә
 дәрч олунан "Гаранһиз мәсәлә" мөғаләсирдә о, јә-
 зырды:

"Ленин ве онун јолдашлары Кәјзәр Алманијасындан
 күлли мигдарда пул алмишлар. Мән буну 1917-чи илһә
 декабрының ахырында билмишәм. Бир достумун вәситә-
 чилији илә мән иһин ичиндә олан бир нәһәрдән соргу
 етмишәм. Догрудур, мән о вахт пулун мәбләги ве
 онун етурулмәсиндә вәситәчилик едән адамлар һаг-
 гында һеч нә әјрәнә билмәмишдим. Инди исә е"тибар-
 лы мәнбәләрдән алдыгым ме"луматларә әсәсийә бәлирәм
 ки, сәһбәт ағласыгмаз мәбләгдән - шүһәсиз 50 мил-
 јондан артыг гызыл алман маркасындан кәдир. Она
 көрә дә, һәм Ленинин, һәм дә онун јолдашларының бу
 пулларың мәнбәјинин һарада олдуғуну јәһин билдик-
 ләри һеч бир шүһә доғурмур."

Едуард Бөрһштејн 1921-чи илдә Алманијаның ма-
 лијјә назиринин муавини олмагга бәрәбәр, һәм дә му-
 сәзүлү ичтимәл хәдим олмушдур. Она көрә дә ону
 сәзләрини гулағардына вурмаг олмазды. Бәс Ленин ве
 јолдашлары она нечә рәаксија вермишдиләр? Әз
 әләминдә чәх тәдбирлә һәрәкәт едәрәк сусумудулар.
 Бу һагда јалһыз алман коммунистләринин гәзәти
 "Рәтә фәһне" јазмишды: "Бу вахтда гәдәр Едуард
 Бөрһштејн һәм Алманијадә, һәм дә харичдә үчүз бир
 гәјбәтчи јох, вичдәнди адам һесаб олунурду. Она
 көрә дә биз Бөрһштејнә тәклиф едилдик: она ме"лу-
 мат вәрән шәхсин адһин дәсий ки, мәһкәмәдә с бәһ-
 танчының чавабһини вәрә биләк. Әкәр о бурдан бојун
 гачырса, биз онун өзүнү нәриги гәјбәтчи, һәтта
 бәһтанчы алдандырәчәһиң."

Бурада Бөрһштејн чәх ағһылл бир кәдир әдәрәк
 билдирмишди ки, "... о, ме"лумат вәрәнә онун адһ-
 ны ашқарламајачәһиң сәз вәрдијинә көрә, гој
 "Рәтә фәһне", јәхуд Ленинин истәһилән бәшгә му-
 мајәндәси ону бәһтанчы кими мәһкәмәјә вәрсин.
 Онда мән мөчбүријјәт гәршысында ме"лумат мәнбә-
 јини билдирмәли олачәһам". Бәс буна нә дәјәсән
 ки, Бөрһштејнн олтумүдәк (1932-чи ил) һеч кәс
 бу сәдә имкандан истиһадә едәрәк бәһтанчы јәјил-
 мәсинин гәршысыны алмамышдыр.

Икинчи дунја муһабисәи гуртарандан сонра ал-
 ман архивләриндә Кәјзәр Алманијасының һәггәт-
 тән Русијада пролетар инғилабны малијјәләшдир-
 дијинә шәһадәт вәрән сәһәдләр тәзә чыхмишдыр. Бу
 сәһәдләрин чохусу гәрб тарихчыләри Катков, Зәмән
 ве Шарлау, Шерәра ве Гурһвалд, Футрәлла ве бәшгә-
 ларының китабларында ве мөғаләләриндә дәрч олун-
 мушдур. Тарихи һәггәтин ашқара чыхмасы наһичә
 бу сәһәдләри ССРП-дә дәрч етмәк ве онлары шәрһ
 етмәк јәһин олмасмы?

2. Јәһудиләрин кизли банк системи јаратмаларн ҺАГГЫНДА.

1917-чи илин ијулунда Петроградн мәһкәмә па-
 латасының прокурору тәрефиндән "Ленин, Зиновјев
 ве бәшгаларының дәвләтә хәјәнат Иттиһамы" дәрч
 олунмушдур. Бу сәһәддә бәлә мәддәләр дә вардыр
 (Максим Горкиның "Новая жизнь" гәзәтиндән
 кәтурулмушдур):

"Илһин истинтагың кәстәрәчиләриндә Ленинин ал-
 ман әкәнти олмасы ве Алманијаның Русија илә муһа-
 рибәдә мүнвәфәғијјәт гәзәһмасы үчүн едәчәји ишләр
 һаггында алман һөкүмети илә муғавилә бағлајараг
 Петроградә кәлмәси, бурада Алманијаның пулла кәмә-
 јиндән истиһадә едиб гәјд олунан мөгсәдә һәјәтә
 кәчирмәјә бәшләмасы бәрәдә материаллар вардыр:"

"Мәһкәмә оргәнларының сөрәнчәһиндә олан теле-
 граф јазышмаларындан көрүнур ки, Петроградда јә-
 шајан Сүмәнсон, Улјанов (Ленин), Коллонтај ве
 Козловски илә Фүрстенберг (Гәһетски) ве Келфанд
 (Парвус) арасында сабит ве чәх кәһиш јазышма
 мөвчүд олмушдур. Бахмајараг ки, бу јазышма ком-
 мерсија ишләри (мүхтәлиф мајларн кәндәрилмәси,
 пул әмәлијјатлары ве с.) илә әләгәдәрдыр, еслиң-
 дә онун шпион характерли ме"луматлары пәрдәләмәк
 үчүн истиһадә едилмәсинә шүһәләнмәјимизә кия-
 јәт гәдәр әсәс вардыр."

Һәһәјәт банклар һаггында:

"Ишдә олан сәһәдләрдән көрүнур ки, бә"зи Ру-
 сија банклары скандинав банкларындан бәјк мәб-
 ләгләр алараг мүхтәлиф әдәмларә едәмишләр..."

Парвус ве Гәһетски илә әләгәдәрдә күһаһлан-
 дырдылар Ленин "чиркиң бәһтан" алдандырды-
 дыр: "Һәмн билир ки, Гәһетскиның Парвусла пул
 мунасибәтләри олмушдур, бизимсә Гәһетски илә һеч
 бир мунасибәтими: олмамышдыр." О, "чиркиң бәһтан"
 ве гаранһиз шәјһәләри" мәһкәмә илә һәдәләјирди:
 "Инди бәһтанчылар мәһкәмә гәршысында чаваб вәрә-
 чәкләр."

Бәс нә олду, о, бәһтанчылары мәһкәмәјә чәкдимиз?
Јох, арада чырмагн үстүн тутду.

1923-чү илдә, Деһия Сталиндә далашараг ону Баш
катиб вәзифәсиндән кенәр етмәк истәдикдә, партија

(сонү 6-чы сәһ.)